



DATOS IDENTIFICATIVOS

Debuxo

Materia	Debuxo			
Código	P01G010V01402			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Bandera Vera, Antonio María			
Profesorado	Bandera Vera, Antonio María Covelo Pérez, Marcos Alberto Gómez Fontaiña, Juan Edgar Romani Fernández, Lucía			
Correo-e	nono@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Evidentemente, e dada a importancia histórica do Debuxo no contexto das Belas Artes, podemos dicir que o obxectivo fundamental desta materia sería, non só capacitar ao alumno en destrezas e habilidades técnicas que lle permitan unha formación transversal no ensino artístico, senón tamén, desvelar aqueles instrumentos e conceptos que lle permitan entender a experiencia do debuxo como unha linguaxe propia e autónoma capaz de xerar proxectos creativos singulares.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Desde experiencias directas de procesar debuxos: coñecer procedementos, materiais e útiles a aplicar no debuxo como linguaxe artística.		C12 C14
Saber analizar métodos de produción e técnicas propias do debuxo.		C9 C12
Coñecer o vocabulario do debuxo na actualidade e os códigos que foron nomeándoo como linguaxe específica.		C6 C7
Desde a forma de procesar debuxos individual e colectivamente: saber como reter e almacenar imaxes que redunden na propia memoria persoal e no descubrimento de formas de observar e rexistrar.	B2	C7 C9
Saber ser *metódico na observación do modelo (saber ver)		C7
Saber aplicar desde a experiencia artística a elección de útiles e materiais cos que crear un debuxo.	B2	C31 C32
Aprender a xestionar información e saber transmitir coñecementos desde o ámbito do debuxo como instrumento de observación e análise visual.	B1 B2	C6
Saber entender ao debuxo como ferramenta importante para analizar, desenvolver e saber procesar ideas que redunden en alcanzar creacións dentro da propia linguaxe artística do debuxo.		C6 C7 C9 C14 C22
Saber asociar creación e imaxinación na resolución de cuestións artísticas.	B1 B2	C20 C22
Saber determinar que técnica ou técnicas empregar, o como aplicalas e planificar procesos de creación cara ao debuxo.		C31 C32
Saber achar ámbitos de referencia e actitudes propias e alleas de creación.		C21 C22 C25
Aprender a resolver e facer creacións persoais desde a experiencia directa e a práctica activa de debuxar e empregarse a fondo no manexo de técnicas diversas.		C42 C43
Saber producir debuxos e estratexias de creación desde destrezas incipientes.		C42 C43
Saber ser capaces de executar debuxos a través de representacións directas de observacións do natural.	B2	C42 C43
Saber adquirir dominios manuais e visuais para realizar debuxos que orixinen obras de arte.	B2	C42

Contidos

Tema

I. MÍMESIS E DECONSTRUCCIÓN	I.1. Descrición postcubista I.2. Introducción aos procedementos, materiais e útiles de debuxo I.3. Caderno de campo
II. ANATOMÍA RETÓRICA	II.1. Arte e Ciencia: Relación de sistemas complexos II.2. Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo II.3. Caderno de campo
III. A IMAXE SIMBÓLICA	III.1. A arte de pensar en imaxes: Obxecto, representación e analogía III.2. Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo III.3. Modos de ver: Análise e debate III.4. Caderno de campo
IV. CORPO E ORNAMENTO	IV.1. O orgánico, o xeométrico e o caligráfico IV.2. A fisionomía, a vestimenta, o espazo e o tattoo IV.3. Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo IV.4. Introducción a metodoloxías de traballo específicas relacionadas co debuxo *IV.5. Caderno de Campo

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	0	8
Traballo tutelado	56	0	56
Resolución de problemas de forma autónoma	0	86	86

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Clases de contido teórico. Coñecer os métodos de produción do debuxo e vocabularios. Comprender o debuxo como forma artística de creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas. Lectura obrigatoria con debate en aula.
Traballo tutelado	Os estudantes traballan individualmente baixo supervisión do profesor. Coñecer os procedementos, materiais e útiles propios da práctica do debuxo. Fomentar o coñecemento analítico e sintético desde a observación, retención e representación de imaxes. Estudar, analizar e sintetizar a figura humana e contornas.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe realizar de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O profesor atenderá de maneira individual e colectiva ao alumnado. Orientarase a cada alumno/a durante o proceso da realización dos exercicios. Os traballos autónomos executados fóse da aula, serán corrixidos individualmente e mostrados no posible colectivamente.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Execución de debuxos de modelos vivos, apuntamentos do natural e procesamiento de debuxos persoais de creación. Criterios de avaliación: interese plástico e expresivo do traballo realizado, así como o interese investigador e experimental que abarque, nivel de destrezas e técnicas. Ademais de implicación e asistencia continuada.	60	C7 C9 C12 C20 C21 C22 C31 C42
Resolución de problemas de forma autónoma	Dedicación de horas a traballo autónomo. Criterios de avaliación: capacidade de traballo e progresión, receptividade mostrada polo alumno no día a día, volume de traballo. Tamén será avaliado positivamente a *interiorización de usos *procedimentales, a resolución material e os niveis de complexidade sensible e técnica.	40	B1 B2 C6 C14 C25 C32 C43

Outros comentarios sobre a Avaliación

Esta guía docente establece en termos xerais os seguintes criterios de avaliación:

- Personalizados
- Contempla a adaptación curricular: Recuperación sobre a marcha
- Control operativo: Avaliación continua
- Evalúa capacidades

Convocatoria Extraordinaria de xullo:

Requisito obrigatorio previo ao exame: Entrega de cartafol que conteña todos os exercicios expostos en clase

Convocatoria Extraordinaria Fin de Carrera:

Requisito obrigatorio previo ao exame: Entrega de cartafol que conteña todos os exercicios expostos en clase

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bordes, Juan, **Historia de las teorías de la figura humana, el dibujo, la anatomía, la proporción, la fisonomía,** Ediciones Cátedra, S.A., 2003

Cirlot, Juan Eduardo, **Diccionario de símbolos (1958)**, Editorial Labor, S.A., 1991

Clark, Kenneth, **El desnudo. Un estudio de la forma ideal.**, Alianza Forma, 1996

Diaz Padilla, Ramón, **El dibujo del natural en la época de la postacademia, colección Bellas Artes**, Edic. Akal, 2007

Gombrich, Ernst H., **Nuevas visiones de viejos maestros.**, Alianza, 1987

Gómez Molina, Juan José - Coord., **Los Nombres del Dibujo (autores: Juan José Gómez Molina, Lino Cabezas, Miguel Copón)**, Ediciones Cátedra, S.A., 2005

Gómez Molina, Juan José - Coord., **Máquinas y Herramientas del Dibujo (autores: Manuel Barbero, Lino Cabezas, Miguel Copón, José Gómez Isla, Juan José Gómez Molina, Alfred Kavanagh, Juan Martín Prada, Eva Moraga, Antonio Rabazas, Edua)**, Ediciones Cátedra, S.A., 2002

Lambert, Susan, **El Dibujo, técnica y utilidad.**, Tursen/H.Blume, 1976

Pignatti, Terisio, **El Dibujo. De Altamira a Picasso.**, Ediciones Cátedra, S.A., 1981

Stoichita, Victor I., **Breve Historia de la Sombra.**, Ediciones Siruela, S.A, 2006

Valery, Paul, **Piezas sobre arte, (Contiene el ensayo, La Balsa de la Medusa, 18, Visor Dis., S.A., 1999**

Bibliografía Complementaria

Berger, John, **Modos de ver**, 3ª edición, Ed. Gustavo Gili, S.A., 2016

Berger, John, **Sobre los artistas. Vol. 1**, Ed. Gustavo Gili, S.A., 2017

Kant, Immanuel, **Observaciones sobre el sentimiento de lo bello y sublime**, Ed. Alianza, 2008

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Producción artística: Imaxe I/P01G010V01503

Proxectos de debuxo e pintura/P01G010V01904

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Pintura/P01G010V01404

Procesos de espazo e tempo/P01G010V01405

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión gráfica: Sistemas de representación/P01G010V01301

Outros comentarios

Tutorías:

Nono Bandera nonobandera@gmail.com

Mércores de 15:00 a 21:00 despacho (concertar tutoría vía mail)

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense as metodoloxías docentes descritas no Paso 5.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías): En horario establecido para tutorías por videoconferencia previa concertación vía mail.

Non se modifican os contidos a impartir.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantense a avaliación continua na que se establece unha aprendizaxe progresiva e incremental no catro bloques propostos no Paso 3, cun peso na nota do 10%, 20%, 30% e 40% respectivamente, de tal maneira que o último bloque será a síntese e interiorización dos resultados de aprendizaxe desenvolvidos ao longo do curso, e por iso ten un peso maior.

Información adicional: A avaliación de cada tema atenderá a CONCEPTO (45%), PROCEDEMENTO (35%) e ACTITUDE (20%)